

Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola
7150 Bonyhád, Kossuth Lajos utca 4.

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Iskolai forduló

2025. 11. 27.

10. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

A 60 pont feletti feladatlapokkal lehet nevezni a második fordulóba 2025. november 27 – december 1. között az következő linken: http://pseg.hu/?page_id=53 A dolgozatoknak 2025. december 6-ig be kell érkezniük postán is a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola 7150 Bonyhád, Kossuth L. utca 4. címre. **A borítékra szíveskedjenek ráírni a megyéjük és a verseny nevét is!**

Tollbamondás pontszáma	
Szövegértés pontszáma	
Helyesírási teszt pontszáma	
Összesített pontszám	

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Bacskai Eszter mesterpedagógus

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit mesterpedagógus

Lektorálta:

Káizer Bernadett szaktanár

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

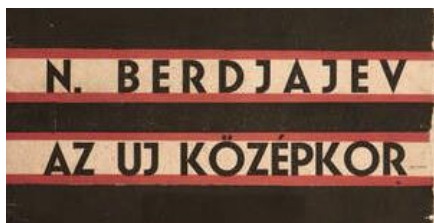
Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Tollbamondás

[illegible]

SZÖVEGÉRTÉS*FIGYELMESEN OLVASS! MAJD OLDD MEG A KAPCSOLÓDÓ FELADATOKAT!*

Lotz János fordítása

Nikolaj Berdjajev: Az új középkor c. könyvének borítója

Szemlélődések Oroszország és Európa sorsán

Fordító: Lotz János és Sebestyén Géza

Kiadó: Pro Christo Diákszövetség Szövétnek Kiadóhivatala (Budapest), 1935

A kötet szerzője Nyikolaj Alekszandrovics Bergyajev (1874-1948) orosz filozófus, teológus. 1920-ban a Moszkvai Egyetem tanárává nevezték ki, de két évvel később több más gondolkodóval együtt száműzték az akkor létrejövő Szovjetunióból. Ezután élete végéig emigrációban élt.

Ebben a művében a kortárs orosz és európai történelem krízisét elemzi. A párizsi emigrációja alatt (1925) keletkezett könyvében azt állítja, hogy az újkor szellemi alapelvei a 20. század során felszámolódnak, és egy új korszak veszi kezdetét.

Lotz még egyetemistaként vett részt a fordításban. A könyvet Magyarországon 1945-ben sok évre betiltották.

FELADATOK**1. Válaszolj a kérdésekre!****5/**

- a) Melyik betűkapcsolat jelöli az orosz gy hangot 1935-ben?
- b) Hány éve jelent meg az eredeti nyelven a könyv?
- c) A filozófia mellett milyen tudománnyal foglalkozik még Bergyajev?
- d) Melyik évben jött létre a Szovjetunió?
- e) Melyik történelmi korszakra fog hasonlítani a világ, ha a változások bekövetkeznek?

2. Igaz vagy hamis az állítás?**5/**

- a) A teljes szövegben három fővárost említene.
- b) Bergyajev 24 évig élt száműzetésben.
- c) Bergyajev könyvét ma már el lehet olvasni nyomtatásban.
- d) Bergyajev előadásokat tartott a filozófiai nézeteiről.
- e) Diákok vettek részt a fordítás kiadásában is.

3. Jelentések**5/****Melyik szövegben szereplő szó meghatározását olvashatod az alábbiakban?**

- a) Problémamegoldásra váró fordulópont.
- b) A szülőföld elhagyása önkéntesen vagy kényszer hatására.
- c) Világító eszköz és szimbolikusan a tudást is jelöli.
- d) Az emberi gondolkodást meghatározó tétel.
- e) Elmélyült figyelem.

4. Számold ki!**5/**

- a) Bergyajev ennyi idősen lesz egyetemi tanár.
- b) Ennyi névmási szerepű szó szerepel a teljes szövegben.
- c) Ennyi évig volt betiltva a könyv Bergyajev életében.
- d) Ennyi év telik el a kiadás és a fordítás megjelenése között.
- e) Ennyi nem egyelemű tulajdonnevet említenek a szövegben.
(Húzd is alá ezeket a szövegben!)

Összesen: 20 pont**Elért pontszám: _____**

Helyesírási feladatok

1. Másold a vonalra helyesírási hiba nélkül az alábbi szövegrészletet! Az írásjelek helyes alkalmazására is figyelj! (A pontszám nem a hibák számát jelzi.) **12/**

Mi is az a durián?

A világ legbüdössebb gyümölcse ként ismert durián Ázsiából származik. Megtalálható Indonéziában, a Maláj Félszigeten, Indiában, Srí Lankán, és Thaiföldön is, de termesztik Afrikai, Dél-Amerikai és Közép-Amerikai területeken is. Küleme is különös szaga azomban egyenessen taszítja az embert. A durián terebéjes, örökzöld fákön terem. Mi után tejjesen megéredt rothadó büzt áraszt. Egy jólmegtermett durián 30 cm hosszúságú és 15 cm átmérőjű is lehet. Súlya általában 1–6 kilogram között válttozik. A héja vastag kemény és tüskés husa a citromsárgától a narancsig terjed, fajtától függően. A bűzös, rothadó szaga ellenére az íze állítólag nagyon jó, kissé vanília szerű.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

2. Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat!

10/

Arannyal, félig, profitalap, maximalista, zsöllye, Achilles (*ejtsd: áhillesz*), Verseilles (*ejtsd: verszáj*), megérzés, legalábbis, tinédzser

3. Alakítsd át a következő igealakokat felszólító módúvá úgy, hogy közben tartsd meg a ragozásukat, számukat és személyüket, és rövidebb alakjukat használd! **10/**

10/

pl.: féli (E/3., tárgyas ragozás) → féld (féljed)

hiszitek, folyik, küldöd, megbocsátod, játszanak, sugallunk, jön, edzed, kiáltod, szövitek

4. Karikázd be azt a szót, amelyik előbb következik a betűrendben!**10/**

prés – presszó

kerek – kerék

probléma – próbafolyamat

telex – televízió

új – ujj

zsúrja – zsurló

rózsa – Rózsa

edzés – eddig

pecsétes – peches

Batthyány – batyu

5. Karikázd be mindegyik sorban a helyesen írt szóalakot vagy szóalakokat!**18/**

büntetés / bűntetés

gyűjtemény / gyűjtemény

Erzsébet híd / Erzsébet-híd / Erzsébet Híd

hugocskám / húgocskám

végül is / végülis

tőzsgyökeres / tőzsgyökeres / törzsgyökeres

légy szíves / légyszíves / légy szíves / légyszíves

több száz / többszáz

okt. 1.-én / okt. 1.-én / okt. 1.-jén / okt. 1.-jén

szalagkorlát / szallagkorlát

nyilvánvaló / nyilvánvaló

los angelesi / Los Angelesi / Los Angeles-i / los angeles-i

kézpénz / kézpénz

ambiciózus / ambíciózus

tűszös / tűszős / tüsszős (mandulagyulladás)

két féle képpen / kétféle képpen / kétféleképpen

Alpok Hegység / Alpok-hegység / Alpok hegység

bent / benn / bennt

Összesen: 60 pont**Elért pontszám: _____ pont**